

NOTAT: NEST programmet

24. januar 2019

Skole- og Børneudvalget besluttede den 15. januar 2019, at der til byrådets behandling af sagen om ændring af skolestruktur den 30. januar 2019, skulle udarbejdes et notat der beskriver erfaringerne med NEST-konceptet i Roskilde Kommune og hvilken målgruppe, et NEST-tilbud på Vor Frue skole ville være relevant for. Dette notat beskriver konceptet med Nest klasser. Skole- og Børneudvalget besluttede tillige at notatet skulle drøftes på et ekstraordinært møde i udvalget inden byrådets behandling den 30. januar 2019.

NEST programmet er udviklet i New York. Som forvaltningen er bekendt med det er det kun Århus Kommune, der i Danmark har videreudviklet NEST programmet til en dansk skolepraksis siden 2016.

Roskilde Kommune har ikke afprøvet NEST og har derfor ikke egne erfaringer med programmet.

Forvaltningen kender til NEST programmet, som det er udviklet i Århus, og dette notat beskriver kort de erfaringer, Århus Kommune oplyser, at de har gjort sig med NEST.

Målgruppen for NEST programmet er normalt begavede børn med autisme. De har udfordringer inden for tre områder: a) socialt samspil, b) forestillingsevne og c) kommunikation.

NEST er en pædagogisk praksis, hvor børn med og uden autisme er en del af samme klassefællesskab. Undervisningen i en Nest klasse er tilrettelagt efter specialpædagogiske principper målrettet børn med autisme, men sikrer de bedste læringsfællesskaber for alle børn. Nest er udviklet på baggrund af værdier som "Børn er mere ens end forskellige og bør så vidt muligt lære og udvikle sig sammen" og "Hvis børn ikke lærer på den måde, vi underviser dem på, må vi undervise dem på en måde, så de lærer."

I Aarhus er Katrinebjergskolen valgt som modelskole, hvor der etableres to Nest klasser pr. årgang parallelt med to distriktsklasser, dvs. i alt 4 klasser pr. årgang. Ledelse, lærere og pædagoger er trænet i Nest programmet. Der er 16 elever i en NEST-klasse, heraf fire med autisme, og intentionen er at de fortsætter til og med 9. klasse. Det er PPR, der vurderer og visiterer de fire elever med autisme til hver NEST-klasse.

Erfaringerne med NEST i Århus er, at alle elever både med og uden autisme profiterer af at være i en NEST-klasse. Det gælder både fagligt, socialt og i forhold til adfærd. Alle børns styrker og interesser anerkendes og bruges samtidig med at der er respekt for børnenes vanskeligheder. For at sikre programmets bæredygtighed har Aarhus valgt at samarbejde med både Aarhus og Aalborg Universitet, og arbejder med hvordan programmet kan anvendes i almene klasser på øvrige folkeskoler i deres kommune.

I en NEST-klasse er der to voksne, der underviser efter en struktureret to-lærer model. Der undervises ud fra co-teachings modeller med to undervisere ligeværdigt med deres forskellige professionelle kompetencer. Klasseværelset er bevidst indrettet, så eleverne oplever et trygt læringsmiljø. Undervisningen understøttes af visuelle støttesystemer. Der er en fysisk indretning, der understøtter trivsel, læring og udvikling for alle elever i klassen, men er målrettet elever med autisme. I undervisningen indlægges bevægelsespauser og mentale øvelser, hvor fx yoga er en del af undervisningen.

I forhold til etablering af NEST-tilbud på Vor Frue Skole er det forvaltningens vurdering, på baggrund af erfaringerne fra Århus, at NEST-klasser kræver et alment miljø at spejle sig i, således at der er flere klasser på en årgang og at eleverne med autisme udgør en lav andel af elever på den samlede årgang. Derved kan forældre til de børn, der ikke har autisme også vælge at deres børn ikke på skal gå i en NEST-klasse. NEST-klasser kræver også, at det er et tilbud med få skift, da børn med autisme er særlig følsomme over for forandringer, hvorfor de ikke vil profitere af at skulle skifte skole imellem trinene. Dermed vurderer forvaltningen, at NEST-programmet ikke egnet til en lille skole som Vor Frue, hvor der ikke er flere klasser pr. årgang og spor fra 0.-9. klasse.

Det skal også bemærkes, at hvis der etableres et NEST-tilbud på Vor Frue Skole betyder det, at kommunen udvider på specialområdet eller at andre tilbud skal lukkes ned samt at der skal flyttes børn fra deres nuværende tilbud og til Vor Frue Skole. Derfor bør eventuel etablering af NEST-klasser i Roskilde Kommune ses i sammenhæng med en vurdering af hele specialområdet.